

MASKE

LJUBO DE KARINA

ORGANIZATORI:



OPĆINA
MOŠČENIČKA DRAGA



📍 PARK SKULPTURA LJUBE DE KARINE U BRSEČU
OTVORENJE IZLOŽBE: 14. 03. 2026. u 12:00 sati
IZLOŽBA OSTAJE OTVORENA DO 20.05.2026.

Čarolija maske

Prema HRVATSKOM JEZIČNOM PORTALU maska može biti figura glave koju su nosili antički glumci u Grčkoj i Rimu kako bi dočarali odgovarajući lik, odnosno predmet koji pokriva lice i prikrija identitet: krinka, obrazina.

Ukratko, maska se koristi da bi se nešto prikriilo, prikazalo u neistinitom obliku. Na taj način maska može imati i negativnu konotaciju. No podignemo li je, možda ćemo iza nje pronaći vizije neviđene ljepote i smisla čiji nam je doživljaj umjetnik namijenio tek u trenutku otkrivanja, kako bi tek tada dominirale našim doživljajem. Skinuli smo masku i našli se oči u oči s neizrecivim zlom – ili pak s vrhunskom ljepotom. U tim višestrukim potencijalima leži i čarobnost maske kao pojma ali i kao predmeta.

Kad umjetnik stvara djelo koje ima smisla, žara, on s nekoliko novih šara dočarava posve novu sliku. Tako je i s maskom. Moramo je doživjeti i kao predmet dostupan našim osjetilima, ali i kao potencijalni doživljaj privremeno (namjerno) skriven našim osjetilima. Skidanje maske može voditi u katastrofu ali i u neslućena blaženstva.

Većina maski na ovoj izložbi stvorena je prije 30 godina za izložbu „Dobri duh Tramontane“ koju je pokrenuo Goran Sučić, direktor Eko-centra u Belom, kao tribut stanovnicima Belog, i kako bi bile pratilice kamenoj plastici Dekarinine eko-staze u Belom. Zamišljene su kao duh legendi o mitskim bićima, Macmalićima, u okolici Belog. Ljubo danas oživljava nove maske u izvornom arhaičnom formatu. Tipičnu masku doživljavamo kao komad tkanine ili kartona, katkad s drvenom podlogom, s dva otvora za oči te moguće i prosjekom za nos, kako bi se maska prilagodila nositeljevom licu. No Dekarinine su maske drugačija priča. One su samostalna tijela u prostoru s vlastitim sadržajem koji ne ovisi o nositelju (koji je ustvari jedini prostor u kojem egzistiraju) i s kojim komuniciraju oblicima svog obrisa, obrade i variranja volumena i površina. U tom diskretnom sudaru (ili pak suradnji?) leži upravo čar njihove dvostrukosti kako nas pozdravljaju razapete između svijeta blagih no jasno napetih krivulja i jasno ali ne i tvrdo rezanih rubova, ostavljajući prostor za moguću daljnju ekspanziju i lirični prostorni međuplov. Ne doživljavamo ih kao opasnost, ali



нити kao afirmaciju nekog predodređenog sklada. Oblikuju prostor u istoj mjeri u kojoj ovaj oblikuje i održava njihove obrise i volumen.

Pišući pred više godina dr. Goran Sušić je ustvrdio da i dalje čujemo vječni pjev njihove pjesme o postanku , ali uz upozorenje zašto nam se danas više ne ukazuju. Dekarinino diskretno tretiranje površine, štedljivi urezi u tijela predmeta, macmaličke siluete koje obećavaju harmonične obrise da bi ih zatim negirali minimalnim ugibom ili zavojem, ukazuje se jedino onima koji su znali očuvati svoj prirodni humanitet u svijetu oblika koji nam nudi sveopći jezik umjetnosti.

Vladimir Goss
Profesor emeritus povijesti umjetnosti



Ljubo de Karina

Općina Mošćenička Draga njeguje svoju povijest, kulturu, umjetničku baštinu i postavlja je ispred turizma. Zapravo kulturu i povijest vrlo uspješno pretvara u turistički proizvod nudeći posjetiteljima sadržaje kroz manifestacije, izložbe, koncerte, pa i umjetničke radionice koje su, poglavito kao likovni međunarodni susreti, uspješno odjeknule u Mošćenicama i Brseču. Općina i Turistička zajednica Mošćenička Draga su, u suradnji sa udrugama u kulturi na području općine u kojima u prvom redu valja istaknuti Katedru Čakavskog Sabora, Ekomuzej Mošćenička Draga, Udrugu Jenio Sisolski te Zajednicu Talijana M. Draga, zadnjih desetljeća napravili mnogo u smislu kulturnog turizma i njegove primjene u prostoru i vremenu. Realiziran je Strateški i Akcijski plan kulturnog razvoja s akcentom na revitalizaciju povijesne baštine, isticanje tradicijskih vrijednosti i slobodu umjetničkog izražavanja. Možemo slobodno reći da su spomenuti planovi u kulturi i turizmu zapravo postali temeljna polazišta ukupnog razvoja Općine Mošćenička Draga. Sve učinjeno počiva na četiri sastavnice: MITSKO-POVIJESNA STAZA TREBIŠĆE – PERUN, MOŠĆENICE - ŽIVI POVIJESNI GRAD, BRSEČ - GRAD EUGENA KUMIČIĆA, KUĆA OD MORA – RIBARSKO - POMORSKA BAŠTINA. Kao jedan od važnih umjetnika koji pomalo spaja ove sastavnice te se s velikim zanimanjem posvećuje jednako povijesti, umjetnosti i tradiciji našeg kraja, je akademski kipar Ljubo de Karina. Poseban, ali nadasve poznati brend naše općine. Svestran u smislu shvaćanja baštinskih potencijala naše općine, svestran u smislu realizacije svojih ideja, u prvom redu kroz oblikovanje kamena i drva, a potom i nacrtima za mnoge projekte od kojih posebno pamtim one oko kulta Boga Peruna čijem je otkrivanju i proučavanju i sam sudjelovao. Upravo je u Trebišćima pronašao inspiraciju da obilježi mitsko-povijesnu stazu skulpturama u drvu i kamenu.. Citirati autora zvuči ovako: *Preferiram kamen jer on je trajan, sve što više sakuplja prašinu prolaznosti i starenja, to mu patina vremena daje novu epsku vrijednost...* Mi i jesmo kamenito podneblje, kamena je, poput maslina i primorskog hrasta, uistinu na svakom koraku. No mjesto gdje kamen počinje uistinu živjeti i disati je Brseč, točnije Zagore iza Brseča gdje Ljubo u hladovini mediteranskog raslinja i cvjetova polako kleše svoje misaone monume. Ti se misaoni refleksi mogu vidjeti pomalo posvuda, osobito na vidikovcima,



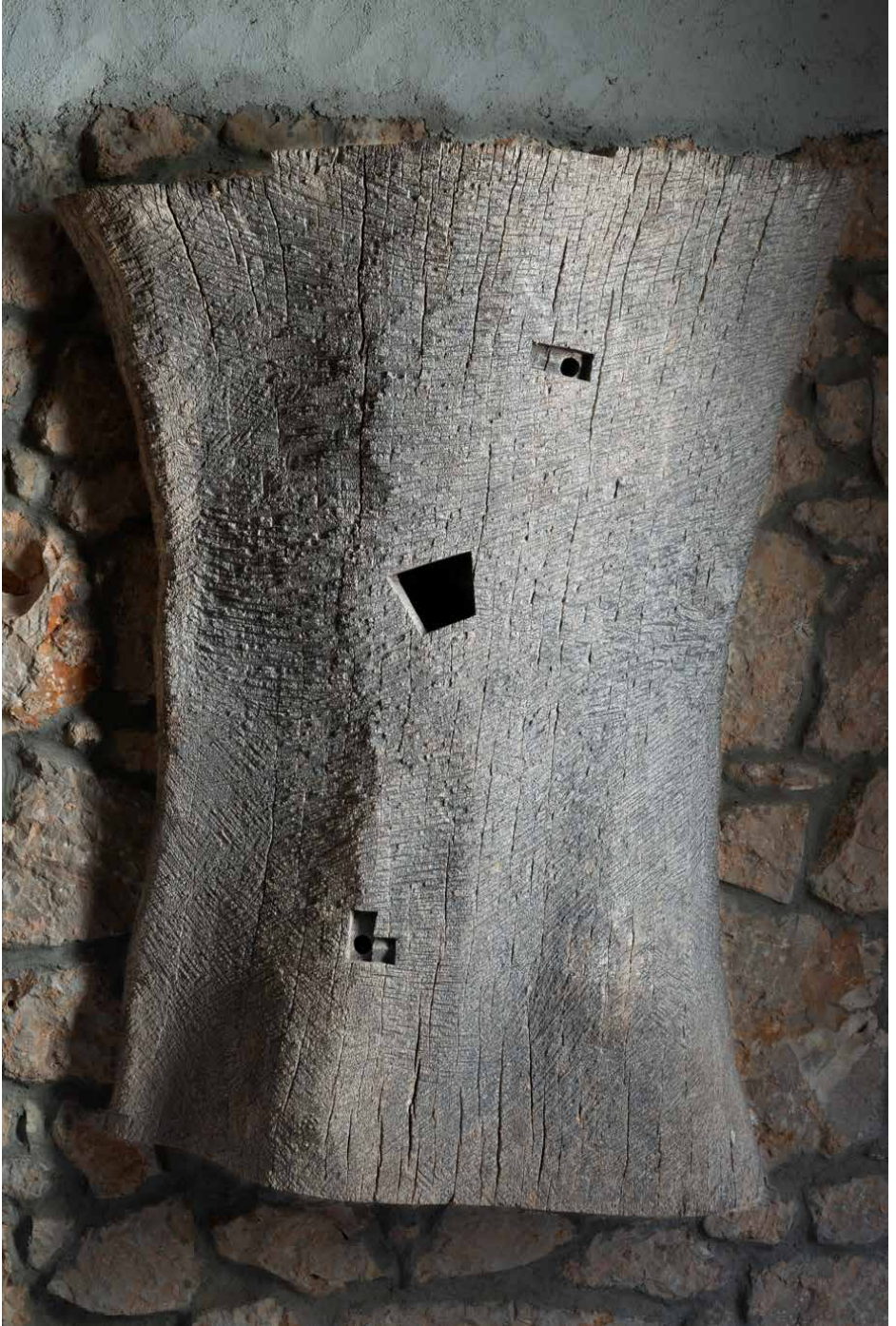
raskršćima ili punktovima gdje prolaznik mora zastati, uživati u krajoliku i doživjeti spoj originalnog i suvremenog, a opet toliko monumentalno i jednostavno, kao odvaljeno od Učke i postavljeno u prostor. Kad želimo posjetiteljima pokazati sav naš povijesni i umjetnički potencijal, pokažemo im Mošćenice, Brseč i naravno „Galeriju na otvorenom“ Ljube de Karine. Nije na meni da objašnjavam Ljubotova djela, niti da pokušam odgonetnuti što zapravo predstavljaju njegove skulpture, no sigurno je da sam kao Načelnik ove općine, a mislim da dijelim mišljenje svih prije spomenutih udruga i institucija, ponosan što je Ljubo de Karina naš „paezan“, originalni brsečan koji je bacio svoj kamenčić sve do Japana i tako postavio na kartu svijeta i sam Brseč.

Ostavimo ga razmišljati i stvarati u miru brsečkih klisura i uvala, uživajmo i dalje u ugodnoj priči njegovih iskustava i pogleda na život i umjetnost, pronadimo u dodirnoj točki tradicije i suvremenog kiparstva njegovu misao koju prije svega posvećuje svom zavičaju, ljudima i krajoliku kojeg nikada nije napustio. Na tome mu hvala. No kako svakog velikog umjetnika prati dobra žena, tako i mi, i to kao najbliži svjedoci, možemo njegovoj pokojnoj supruzi Mirni zahvaliti za kvalitetu i trajnost ovih djela jer su zacijelo njena podrška i poduzetnički impuls pridonijeli uspjehu ovog velikog umjetnika.

Drago mi je što smo kao Općina Mošćenička Draga jednim dijelom pripomogli oko realizacije njegove monografije i ovog epskog parka. Stvaralaštvo Ljube De Karine otkrilo nam je koliko je ovo područje bogato skrivenim potencijalima koje je naš kipar uspio iskopati iz zemlje, oblikovati i osuditi na vječnost.

Rikardo Staraj
Načelnik Općine Mošćenička Draga









Ljubo de Karina, kipar (Rijeka, 1948.) diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani 1972. u klasi prof. Zdenka Kalina, prof. Drage Tršara i prof. Slavka Tiheca. Još za vrijeme studija dobio je Prešernovu nagradu za kiparstvo. Iste godine postao je suradnikom Majstorske radionice Vanje Radauša u Zagrebu. Od 1973. do 1975. bio je suradnikom Majstorske radionice Antuna Augustinčića u Zagrebu.

Stvara u drvu, kamenu i metalu. U njegovom je opusu nastalo nekoliko cjelina: Biomorfni oblici, Kamen na kamen, Prodori, Vertikale, Obloženi oblici. Izlagao je samostalno (Rijeka, Zagreb, Brseč, Piran, Dahn, Kraljevica, Labin, Varaždin, Wilhelmshaven, Opatija, Rovinj, Crikvenica) i skupno (Biennale mladih 1975. – 1981., Triennale hrvatskog kiparstva 1982. – 2000., Suvremeno hrvatsko kiparstvo u Beču, Berlinu, Bratislavi, Zagrebu, Pečuhu, Trstu, Ljubljani, Budimpešti (2009. – 2011.)). Uz niz samostalnih izložaba u Hrvatskoj i inozemstvu, imao je dvije monografske izložbe: 1992. u Modernoj galeriji u Rijeci (danas MMSU) i 1999. u Gliptoteci HAZU u Zagrebu. Autor je brončanih vratnica Katedrale sv. Vida u Rijeci. Umjetnički je voditelj Bašćanske glagoljske staze u sklopu koje je izradio četiri monumentalne skulpture glagoljskih slova.

Sudionik je brojnih domaćih i međunarodnih kiparskih simpozija i radionica. Autor je brojnih skulptura u javnim prostorima (Rijeka, Kawasaki, Lovran, Portorož, Trst, Zagore, Labin, Opatija, Brseč, Kandel, Kopar, Beli, Valun, Bari, Germersheim, Pirmasens, Bad Neuenahr, Tokio, Ilok, Lokve, Fužine, Zagreb, Gerovo, Baška, Otočac).

Skulpture mu se nalaze u značajnim zbirkama muzeja, galerija, privatnih osoba i institucija (MMSU Rijeka, Gradski muzej Vukovar, Gradski muzej Varaždin, Gliptoteka HAZU Zagreb, Zbirka Biškupić Zagreb, Zbirka Maeda Japan, Zbirka Sparkasse Germersheim Njemačka, Zbirka Richard E. Johnson SAD, Zbirka Zehnthaus Jockgrim Njemačka, Zbirka Fon Vedel Njemačka).

Laureat je važnih hrvatskih i međunarodnih strukovnih nagrada i priznanja. Nositelj je Ordena Danice hrvatske s likom Marka Marulića. Član je HDLU Zagreb i HDLU Rijeka. Ima status slobodnog umjetnika. Živi i radi u Brseču.

